

Nr 406

Av fru Wallentheim m. fl., om ökat anslag till personalförstärkning vid socialstyrelsen.

Den ökade ungdomskriminaliteten är oroväckande. Tillräckliga resurser, ändamålsenligt fördelade och snabbt insatta för att motverka den olyckliga utvecklingstendensen, får i nuvarande läge anses som utgifter av hög angelägenhetsgrad.

Uppgiften att tillrättaföra de intagna och normalisera deras förhållande till omvärlden blir för ungdomsvårdsskolorna allt svårare. Erforderliga fördjupade insikter hos personalen, önskad arbetsinriktning och målsättning för skolornas arbete eftersträvas av socialstyrelsen genom krav på fortbildning, bl. a. genom egen specialinriktad kursverksamhet. Vad som därutöver behövs är tid, framför allt för rektorer och assistenter, att i arbetet omsätta intentionerna. Tillräcklig tid för detta finns inte på skolor som saknar kameral arbetskraft eller har otillräcklig sådan. Flickskolorna är anmärkningsvärt mindre väl försörjda med dylika medhjälpare än skolor för manligt klientel, ehuru även bland de senare behovet av kontorshjälp inte kan anses tillgodosett. För flickskolorna gäller i lika grad som för övriga, att klientelförsämring inträtt och att vital kraft hos den handledande personalen behövs om några önskade arbetsresultat skall kunna förväntas. En förutsättning för en maximal insats på huvuduppgiften — den läkepedagogiska behandlingen — från rektorernas men även assistenternas sida är, att de frigörs från kontors- och bokföringsarbete. Den ökade kriminella belastningen hos eleverna medför ökat arbete med korrespondens med åklagare, domstolar, barnavårdsnämnder och andra myndigheter. Därtill kommer att ett ökat antal bestämmelser som reglerar personalens avlöningsförhållanden, sjukförmåner etc. medfört ökad arbetsbörda.

Departementschefen — positiv i sakfrågan — har icke funnit möjlighet föreligga att tillmötesgå socialstyrelsens — även av ungdomsvårdsskoleutredningen enhälligt framförda — krav på en bättre försörjning av arbetskraft på kontorsidan. För att åstadkomma en viss arbetsavlastning rekommenderas skolorna att anlita lämplig person i omgivningen för att biträda med kontorsarbetet, och för detta ändamål äskar departementschefen 30 000 kronor.

Denna väg är redan prövad med nedslående resultat. Den deltidsarbetskraft, som uppenbarligen åsyftas, finns i regel inte att tillgå i skolornas närhet. Många av dem ligger på ren landsbygd. Stor arbetskraftsefterfrågan inom intilliggande tätort, de ofta långa avstånden från denna till skolan, dåliga och dyra kommunikationer och en erbjuden ersättning, som i be-

traktande av besvär och tidsspillan måste anses låg, gör icke skolorna konkurrenskraftiga. Erhålles hjälp blir den oftast inte vare sig effektiv eller långvarig.

Departementschefen har föreslagit riksdagen anvisa 5 290 000 kronor för bestridande av avlöningar till personal inom ungdomsvårdsskolorna. Beloppet inkluderar en icke obetydlig kostnadsökning för förstärkning av både den pedagogiska personalen och vårdnadspersonalen. Då socialstyrelsens framställning om fem bokhållartjänster och två kanslibiträdestjänster avvisats, ändock alla är ense om att ökad kontorsarbetskraft är angelägen, måste detta fattas som en strävan till sparsamhet i nuvarande finansiella läge. Enligt motionärernas mening innebär den intagna ståndpunkten motsatsen. Det kan näppeligen ur någon synpunkt innebära en besparing av allmänna medel att även fortsättningsvis upprätthålla en snedbelastning av personalen som leder till att specialutbildad, dyrbar personal tillåtes utföra enklare rutinarbete och detta därtill ofta på dryg övertid med en ytterligare kraftförslitning till förfång för den viktiga fostringsuppgiften som följd.

Med hänvisning till ovanstående hemställer undertecknade,

att riksdagen måtte, med bifall till socialstyrelsens framställning om fem bokhållartjänster i Ce 21 och två kanslibiträdestjänster i Ce 11, för ändamålet under punkt 23, utöver av Kungl. Maj:t begärda 30 000 kronor, anvisa ytterligare 52 980 kronor.

Stockholm den 25 januari 1956

Annie Wallentheim

Knut Hesselbom

Anna Sjöström-Bengtsson

Georg Branting

Ingrid Gärde Widemar